

Iz 50,1-2.4-10

Toto praví Hospodin: „Kde je rozlukový lístek vaší matky, jímž jsem ji vyhostil? Anebo je tu někdo z mých věřitelů, jemuž jsem vás prodal? Hle, byli jste prodáni svou vlastní vinou, vaše matka byla vyhoštěna jen pro vaše nevěrnosti. Když jsem přicházel, proč tu nikdo nebyl? Volal jsem, a nikdo se neozýval. Což je má ruka tak krátká k vykoupení? Nemá k vysvobození dost síly?“ ...

Panovník Hospodin dal mi jazyk učedníků, abych uměl zemdleného podpírat slovem. On mě probouzí každého jitra, probouzí mi uši, abych slyšel jako učedníci.

Panovník Hospodin mi otevřel uši a já nevzdoruji ani neuhýbám nazpět. Nastavuji záda těm, kteří mě bijí, a své líce těm, kdo rvou mé vousy, neukrývám svou tvář před potupami a poplíváním.

Panovník Hospodin je moje pomoc, proto nemohu být potupen, proto tvář svou nastavuji, jako kdyby byla z křemene, a vím, že nebudu zahanben. Blízko je ten, jenž mi zjedná spravedlnost. Kdo chce vést se mnou spory? Postavme se spolu! Kdo bude můj odpůrce na soudu? Ať ke mně přistoupí! Hle, Panovník Hospodin je moje pomoc. Kdo mě chce obvinít ze svévole? Hle, ti všichni zvetší jako šat, sežerou je moli.

Kdo z vás se bojí Hospodina a poslouchá jeho služebníka? Kdo chodí v temnotách, kde není žádná záře, ten ať doufá v Hospodinovo jméno a opře se o svého Boha.

Nevím, co si představíte, když se řekne „tichá domácnost“, ale asi nic moc povzbuzujícího. Vztah-nevztah, kde od druhého čekáte leda výčitky, a pokud přijde překvapení, rozhodně nebude příjemné. To raději šoupaní pantoflí, vrzání dveří, navyklé pohyby a zvuky. A hlavně ono čím dál unavenější přesvědčení: Jestli to někdy bylo krásné, tak na to raději ani nevzpomínat...

Nechci ovšem probírat témata z manželské poradny. Tím přirovnáním zkouším vystihnout, jak to také můžeme mít s naším Bohem. Jako jednotlivci i jako společenství. Jako tichou domácnost, kde možná probíhají opakující se rutinní činnosti, ale od toho druhého se vlastně nic nečeká. Takhle nějak, jako tichou domácnost, plnou dusna a tajených i hlasitých výčitek, to měl Hospodin se svým lidem po pár desítkách let babylonského zajetí. I když je v tom zajetí chce překvapit změnou tónu, novým obsahem, dobrou zprávou o rýsující se záchraně, nikdo ho neposlouchá. Jako by si jeho lid řekl, žádná zpráva, dobrá zpráva. *Tak vy jste se takhle uzavřeli do své frustrace, vyčítá Hospodin svému lidu. Uvěřili jste svým prohrám víc než mně – a když přijdu s poselstvím o vykoupení a nových šancích, nestojí vám to být jen za zdíbec pozornosti,* stěžuje si nebeský manžel na svou téměř již bejvalku, na svůj lid.

A když ho nikdo nevíta, a neběží mu radostně vstříc, **jde na to jinak.** Úplně. Povolá a pošle svého **služebníka**, proroka, který Judejce, ponořené do jejich zahořklosti, obchází s písničkou tak podivnou a znepokojivou, že musí začít poslouchat. Tedy, aspoň někteří.

Čím ten služebník překvapuje?

Jak sám říká, moje písničky nezní jako unavující řada

povinností vůči Bohu. V mých písničkách a příbězích zaznívá jako hlavní téma vysvobození a možnost nové naděje. A čím jeho písničky dokázaly zaujmout? Tím, že **oslovují unavené a podepírají** je. Neubíjí, nezní jen pro silné, odvážné, stoprocentní věřící. Oslovují vyčerpané, třebaš i usilováním o chod té podivně ztichlé domácnosti. Oslovují tím, že jejich práci a službě dávají nový smysl. Vlévají novou sílu těm, kdo bojují s nepřízní osudu, nebo už svůj zápas vzdali. Podpírají ty, kdo klesli, zranění neúspěchem, ztrátou blízkých, ztrátou výhledů na lepší budoucnost. A zrovna tak podpírají ty, kdo jsou utahaní dějinami, protože v nich s menšími či většími přestávkami vítězí arogance a bezcitnost agresorů, prosazují se nafoukaní populisté a různí trumpové, či bezcitní cynikové, obětující pro své zájmy desetitisíce nevinných životů... V srdcích všech takto vyčerpaných, utahaných a bezradných vzbuzují písničky tohoto služebníka čerstvou, životodárnou důvěru: Hele, to poselství o Božím vysvobození, o tom, že pro našeho Boha není zdaleka vše ztraceno, ono to i v našem životě může mít rozhodující místo. Ono se to i v našem životě může stát zdrojem nové energie, a chuti k dalším zápasům.

Jak na tahle svá slova ten prorocký písničkář přišel?

Kde se bere čerstvost slov, jež se linou z jeho úst, a kterou nejde jen tak přeslechnout? To ne já, to Hospodin, říká. Dává si se mnou práci a ráno co ráno mi **probouzí uši.** Vysvobozuje mne ze zajetí hluchoty, která přestala slyšet krásu, čerstvost, sílu těch starých Božích slov; sladkost všech těch příběhů, jak se Hospodin slitoval nad svým lidem, zastal se ho, otevřel nové obzory – a taky, jak odpustil a znova se ujal své nevěsty, která mu tolikrát zahrnula.

A protože, díky Bohu, slyším to podstatné, pokračuje služebník, dokážu najít ten **správný jazyk:** Slova, jež neznějí jak stokrát oposlouchané vrzání dveří a únavně se opakující zvuky z té tiché domácnosti, slova, jež neznějí jak ošoupaná náboženská moudra. Slova, která neubíjejí, nesrážejí nedokonalé, nezvyšují už tak neprostupné bariéry mezi údajně správnými a nesprávnými, nedorážejí křehké, tápající, odstrkované, pomlouvané. Slova, která nemlátí po hlavě údajnými tradičními hodnotami, nemoralizují církevními poučkami...

Ten písničkář, zvaný *služebník* nevystupuje totiž jako absolvent školy Božích pravd, ale jako **učedník, stále vyučovaný,** a právě proto umožňuje rozpoznání: Ty Boží příběhy, i ty zasukované nebo omleté, chtějí vposledu podepřít. Vysvobodit z únavy, z tíživosti marných nadějí, nabít novou energií, když tě vyčerpává stále se vzdalující cíl nebo vítězství. Už máte chuť dát se takhle do učení, nechávat si taky takhle pročistit uši?

Když se však k tomu služebníkovu chceme přidat, najednou vyvstane zřetelně **naprosto nepřitažlivý úděl, kterým sám prochází.** V další sloce začne dosud krásná a útěšná píseň hlasitě skřípat. A my se musíme znepokojeně ptát: Kde to jsi můj přemilý? Na jakém divném místě, v jakéto ponižující pozici ses to ocitl? Vždyť se kolem tebe vyrojilo

hejno protivníků, a ty se nebráníš, když tě haní, urážejí, ponižují – když ti vrhají do tváře urážky i plivance – když ti rvou vousy a připravují tak o důstojnost svědka Boží pravdy...

Písně toho anonymního proroka **proměňují** totiž **od základu představu**, skrze jaké svědectví, jaké typy, jaké příběhy, se dává náš Bůh poznat. Už ne prostřednictvím uznávaných autorit, úspěšných vítězů nad nepřáteli jeho díla, ale skrze svědka hanobeného a odmítaného. Odmítaného, protože nezapadá do tradiční představy, jak by měl Bůh vládnout, jak prosazuje svou autoritu popř. jak melou jeho soudy...

Co s tím, že tohoto prorockého písničkáře neberou, že mu hážou klacky pod nohy a jako odpověď hlasitě vykřikují, tudy cesta nevede? Co s tím, že na své odpůrce a reptaly, kteří ho hejtují před Bohem i před lidmi, zůstal sám?

Co s tím? Báme si všimnout **jeho hluboké důvěry**. Jeho kréda: Mou pomocí, i teď uprostřed osamělosti, tváří v tvář posměchu a pohrdání, zůstává Panovník Hospodin. V jeho blízkost věřím i ve svém ponížení: *Panovník Hospodin je mi pomocí, proto nebudu zahanben; proto nastavuji tvář nepřátelským útokům, a vím, že nakonec se nebudu mít zač stydět.*

A s touto důvěrou přidává i sloku určenou svým protivníkům: Vy, kdo jste se pasovali na mé žalobce, kdo mne odsuzujete, celá ta hierarchie nadutých odmítačů mého poselství, vy skončíte trapně, jako rozpadající se obnošené šatstvo, jímž se odívají poslední chudáci. Ale i tehdy, když vyjadřuje své **nebudu zahanben**, to moje důvěra se ukáže jako spáso-nosná, ani tehdy svůj hlas nepozvedá. Jen si si prostě stojí za svým, ochoten nasadit vlastní kůži.

O to víc smíme přijmout jeho pozvání. Poslouchejte, jak teď znějí a mohou znít příběhy o vysvobozujícím Bohu: Jako slovo, které podpírá unavené a vyčerpané, jako životodárné zjištění: Hele, to poselství o Božím vysvobození, o tom, že to s tím naším Bem vůbec není ztraceno, ono to i v našem životě může mít rozhodující místo. Ono se to i v našem životě může stát zdrojem nové energie, a chuti k dalším zápasům.

Kdo to je? Je to vždycky ten, jemuž Hospodin probouzí uši, aby slyšel správně a dosvědčoval přesvědčivě, oč jde v jeho příběhu. Bezejmenný prorok takhle sloužil utahanému a frustrovanému Izraeli v zajetí babylonském. Ale takhle líčí už Tóra Mojžíše, pachtícího se s Božím lidem do zaslíbené země. A zcela jistě měl tyhle písničky naposlouchané Ježíš, když zvěstoval Boží Království jako nečekaný zdroj pro utahané, vyčerpané životem, církví i dějinami...

Dnešní neděle zvané Laetare – *Radujte se*, se někdy říká „Malé velikonoce“. Neděle s ochutnávkou velikonoční radosti. V dnešní písni služebníka je ta radost hodně skrytá, ale berme ji jako pozvání, že se nám v jeho písničce na chvíli otevřel skrytý poklad, který se pak naplno rozzáří v tom překvapivém velikonočním finále. (A ten poklad, co sílí v mdlobách a dává čerstvost oslovení, si přisvojme slovy písně Moudrosti poklad z nebe, EZ-S 446) Amen.

Iz 50. 4.postní 10.3.24

Píseň 727,1-3 *Kde jsi, můj přemilý*

In: (Laetare) Radujte se s dcerou jeruzalémskou a jásejte nad ní všichni, kdo ji milujete! Veselte se s ní, veselte, všichni, kdo jste nad ní truchlívali. Budete sát do sytosti potěšení z jejích prsů, budete s rozkoší pít plnými doušky z prsů její slávy. Toto praví Hospodin: „Hele, já k ní přivedu pokoj jako řeku a jako rozvodněný potok slávu pronárodů ... Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit.“

Píseň 186 (žalm 146)

Modlitba

Jsi písnička na cestu, když se nám život zamotal a nevíme kudy dál, náš Pane. Jsi zdroj odpuštění, když se točíme v kruhu selhání či ublížeností. Jsi pramenem žití, z nějž čerpáme dary, jež oko nevidělo a ucho neslyšelo. Takto tě poznáváme v příbězích a písních tvého lidu a tvých učedníků, takto se ti smíme otevírat ve tvém evangeliu. Přitom překvapuješ tím, kudy tvoje cesta vede a komu své životodárné poselství občas svěřuješ. Prosíme, ať tvůj Duch dá právě dnes vzrůst důvěře, že nejsi Bůh daleký ani lhostejný. Ať zmizí všechny překážky, zabraňující důvěřovat tvé blízkosti a tvému zájmu o nás. Amen

1. čtení: Mk 10,32-34.42b-45

Píseň: 728 *Ty s námi zůstáváš*

kázání Iz 50,1-2.4-10

Píseň EZ-S 446 *Moudrosti poklad z nebe*

Ohlášky

Přímluvy

Prosíme za ty, kdo musí osvědčovat věrnost po vzoru tvých trpících služebníků. Povzbuzuj unavené svědky pravdy, prosíme za ty, kdo se perou se lží, s fake news, předsudky, pomluvami. Prosíme o moudrost, která pozná, za koho se postavit, s kým být solidární, a koho odmítnout a odhalit jako falešného hráče a populistického svůdce.

Svým duchem osvobozuj kazatele k svědectví pravdy. Probouzej uši i srdce každému znova, zvláště těm, kdo v církvích mají moc a úřad. Proměňuj srdce, jež propadla pýše.

Prosíme za obnovu vztahů. Za lásku a soudržnost v rodinách, v partnerstvích, za mezigenerační propojení. Ať k sobě nacházejí cestu ti, kteří se svými blízkými neumí komunikovat. Za děti, které v této zemi opět zůstaly ponechány ústavní péči.

Za životy naplněné temnotou nevíry, cynismu, životní prázdnoty. Za unavené, rezignované, za ty kdo vzdali víru. Za ty, kdo jsou vyčerpaní prací pro tvou věc, a rádi by se dočkali ovoce. Za novou sílu všem, jejichž služba a nasazení podepírá lidi na místech zasažených válkou, zbláčením, hadem a žízni.

Tichá modlitba „...“

Otče náš...

Poslání: Iz 40,30n

Požehnaní 40,28n

Cožpak nevíš? Cožpak jsi neslyšel? Hospodin, Bůh věčný, stvořitel končin země, není zemdený, není znavený, jeho rozumnost vystihnout nelze. Od dává zemdenému sílu a dostatek odvahy bezmocnému. Amen

Píseň 404 *Bud' vůle tvá*